

Як рідним зниклих безвісти отримати пенсію у зв'язку з втратою годувальника

Дата: 01 Серпня 2024 Автор: Онисія Синюк

Пенсія у зв'язку з втратою годувальника є одним з основних способів підтримки родин осіб, зниклих безвісти за особливих обставин. Мало того, у випадку родин цивільних осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, така пенсія є єдиною державною гарантією.

На середину липня 2024 року у Єдиному реєстрі зниклих безвісти за особливих обставин містяться дані про близько **42 тисячі людей, чие місце перебування невідоме**.

При цьому станом на 1 червня 2024 року призначена лише 3181 пенсія за втратою годувальника членам родин осіб, які мають статус зниклих безвісти за особливих обставин.

Таке співвідношення має низку причин — родини часто не знають про можливість отримати таку підтримку, вважаючи, що право на пенсію у зв'язку з втратою годувальника виникає лише у разі смерті годувальника. Ще однією причиною може бути нерозуміння процедури: хто має право отримувати таку пенсію та як її отримати.

На основі роз'яснень Пенсійного фонду України ZMINA підготувала покрокову інструкцію про те, куди звертатись та як отримати пенсію через втрату годувальника для родин осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.

Зниклі безвісти за особливих обставин: як визначається та чим підтверджується цей статус?

Особа, зникла безвісти за особливих обставин — це людина, яка зникла безвісти у зв'язку зі збройним конфліктом, воєнними діями, тимчасовою окупацією частини території України, надзвичайними ситуаціями природного чи техногенного характеру.

Важливо: правовий статус такої особи набувається з моменту внесення про неї відомостей до Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, на основі заяви про розшук, що подається до відповідного територіального органу Національної поліції України. Цей статус зберігається за особою з моменту подання заяви про факт її зникнення до моменту припинення її розшуку.

Хто з членів родини особи, зниклої безвісти за особливих обставин, має право на отримання пенсії у зв'язку з втратою годувальника?

Право на призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника мають непрацездатні члени сім'ї особи, якій надано правовий статус зниклої безвісти за особливих обставин.

Такими членами сім'ї можуть бути:

чоловік (дружина), батько, мати, якщо вони є особами з інвалідністю або досягли віку 65 років, або пенсійного віку (60 років, 63 роки);

діти, які не досягли 18 років, або старші за цей вік, якщо вони стали особами з інвалідністю до досягнення 18 років;

діти, які навчаються за денною формою навчання, до закінчення навчання, але не довше ніж до досягнення ними 23 років;

діти-сироти — до досягнення ними 23 років незалежно від того, навчаються вони чи ні;

чоловік (дружина), **а в разі їх відсутності** — один із батьків або брат чи сестра, дідусь чи бабуся незалежно від віку і працездатності, якщо він (вона) не працюють і зайняті доглядом за дитиною (дітьми) померлого годувальника до досягнення нею (ними) 8 років;

пасинок і падчерка, якщо вони не одержували аліментів від батьків;

усиновлені діти.

Яка процедура оформлення пенсії у зв'язку з втратою годувальника?

Для оформлення пенсії у зв'язку з втратою годувальника потрібно звернутися до відповідного територіального органу Пенсійного фонду України або через [вебпортал електронних послуг Пенсійного фонду України](#) та подати такі документи:

- 1) документи про стаж зниклого безвісти за особливих обставин;
- 2) інформацію (витяг) з Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин;
- 3) документ, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків особи, якій призначається пенсія (надається у разі відсутності в паспорті громадянина України або свідоцтві про народження інформації про реєстраційний номер облікової картки платника податків), та особи, зниклої безвісти за особливих обставин (надається у разі, якщо особа, яка звернулася із заявою про призначення пенсії у зв'язку із втратою годувальника, має такі документи);
- 4) свідоцтво про народження або документ (паспорт), що посвідчує особу, якій призначається пенсія;
- 5) документи, які засвідчують родинні стосунки члена сім'ї з померлим годувальником;
- 6) у випадку дітей, які навчаються, – довідки загальноосвітніх навчальних закладів системи загальної середньої освіти, професійно-технічних, вищих навчальних закладів, закладів освіти

за кордоном про те, що вони навчаються за денною формою навчання;

7) документи про те, що чоловік (дружина), а в разі їх відсутності – один із батьків, дід, баба, брат чи сестра незалежно від віку і працездатності не працюють і зайняті доглядом за дитиною (дітьми) особи, зниклої безвісти за особливих обставин, до досягнення нею (ними) 8 років;

8) відомості про місце проживання особи, якій призначається пенсія;

9) документ про перебування членів сім'ї (крім дітей) на утриманні особи, зниклої безвісти за особливих обставин;

10) документи про трудовий стаж особи, зниклої безвісти за особливих обставин (зокрема, документи підтвердження наявного стажу роботи для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній).

Звернутися щодо отримання пенсії у зв'язку із втратою годувальника можна через один місяць після внесення інформації про безвісне зникнення особи до Єдиного реєстру досудових розслідувань або Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин. Це означає, що через місяць виникає право на пенсію, але не зобов'язує родичів звернутися саме через місяць. Звернутися щодо призначення пенсії можна в будь-який час після виникнення права на пенсію.

Як виплачується пенсія у зв'язку з втратою годувальника?

Розмір пенсії у зв'язку з втратою годувальника становить 50 відсотків від пенсії за віком годувальника на одного непрацездатного члена сім'ї та 100 відсотків — за віком годувальника на двох та більше непрацездатних членів сім'ї, що розподіляється між ними рівними частками. Тобто на всіх членів сім'ї, які мають право на пенсію у зв'язку з втратою годувальника, призначається одна спільна пенсія.

Важливим фактором є також страховий стаж особи, зниклої безвісти за особливих обставин. Зокрема, у разі відсутності у такої особи страхового стажу, пенсія членам його сім'ї призначається в мінімальних розмірах, передбачених законодавством. Якщо ж страховий стаж є, розмір пенсії обчислюватиметься залежно від набутого страхового стажу годувальника та отриманого заробітку. Середній розмір пенсій у зв'язку із втратою годувальника становить 3364,05 грн.

Виплачується пенсія за весь час, протягом якого особа вважається зниклою безвісти. Виплата припиняється з першого числа місяця, наступного за місяцем внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань або до Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, відмітки про встановлення місцеперебування, місця поховання чи місцезнаходження останків особи, зниклої безвісти за особливих обставин.

У разі визнання зниклої безвісти особи померлою, члени її родини мають право звертатись щодо отримання пенсії у зв'язку із втратою годувальника на загальних підставах.

ПОПУЛЯРНЕ

за тиждень

за місяць

за рік

вибір редакції